

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/10/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722202886
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6722202886.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Jána Auxta a JUDr. Evy Dzúrikovej, v právnej veci navrhovateľky: H. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K., X. XXX/XX, občan SR, a povinného otca: E. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O., adresa na doručovanie T., I. 8, občan SR, zastúpený JUDr. Michalom Vlkolinským, advokátom, so sídlom nám. SNP 87/8, 960 01 Zvolen, o návrhu na zvýšenie výživného, o odvolaní povinného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 18Pc/10/2022-58 zo dňa 09.11.2022, takto

rozhodol:

- I. Odvolanie povinného o d m i e t a.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil povinnému povinnosť prispievať na výživu dcéry H. Jarotovej výživným vo výške 315,-- Eur mesačne od 18.07.2022 (výrok I.). V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľky zamietol (výrok II.). O zameškanom výživnom rozhodol tak, že zameškané výživné za obdobie od 18.07.2022 do 31.10.2022 v sume 972,70 Eur je povinný otec uhradiť v lehote do 30-tich dní od právoplatnosti rozsudku k rukám navrhovateľky (výrok III.). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (výrok IV.).

2. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je čiastočne dôvodný. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že navrhovateľka je študentkou vysokej školy, t. č. v 3. ročníku, t. j. pokračuje v príprave na budúce povolanie, nie je schopná sama sa živiť. Z uvedeného vyplýva, že naďalej trvá vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu. Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že matka v celom rozsahu zabezpečuje všetky potreby pre navrhovateľku dlhodobo sama. Otec sa na výdavkoch na dcéru nijako nepodieľa. Otec sa bránil tým, že je bezdomovec, bez príjmu a nemá z čoho uhrádzať výživné. Takúto obranu však súd považoval za neúčelnú. Navrhovateľka poukázala na to, že otec sa do tejto situácie dostal z dôvodu požívania alkoholických nápojov. Povinný sa k tomu nijako nevyjadril. Tieto skutočnosti však vyplynuli z rozvodového konania, kde dôvodom návrhu na podanie rozvodu manželstva zo strany matky navrhovateľky bolo práve požívanie alkoholických nápojov, čo druhý manžel v tom čase na pojednávaní pripustil, prisľúbil nápravu ako aj možnosť liečby, k náprave nedošlo a následne došlo k rozvodu manželstva a úprave rodičovských práv. Ďalej sa otec bránil tým, že zanechal matke navrhovateľky firmu, kamióny, hoci boli na leasing, mal byť s matkou dohodnutý, že si táto nebude uplatňovať výživné. Matka ako svedkyňa na pojednávaní toto nepotvrdila, naopak, navrhovateľka uviedla, že práve pre správanie otca zostali dlžoby, ktoré musela uhrádzať matka. Ďalej mal súd za preukázané, že otec má naďalej otvorenú živnosť, túto však aktívne nevykonáva, nemá z nej žiaden príjem a je to jeden z dôvodov, pre ktorý sa nemôže uchádzať o prípadné dávky štátnej pomoci v hmotnej núdzi. Otec ako dôvod uviedol, že živnostenské oprávnenie má zachované, ak by sa mu naskytla príležitosť. Súd však poukázal na to, že za uplynuté obdobie niekoľkých rokov otec nepreukázal, že by tento jeho postoj bol opodstatnený, naopak, súd konštatoval ľahkovážny postoj otca

k možnosti zabezpečenia si aspoň minimálneho príjmu. Rovnako súd vzal do úvahy, že od rozvodu manželstva sa otec o dcéru nezaujímal, neprispieval nijako na jej potreby, navrhovateľka ako aj jej matka boli nútené riešiť situáciu cestou trestného stíhania otca za neplnenie vyživovacej povinnosti, za čo bol otec aj právoplatne uznaný vinným, ďalej cestou exekúcie a aktuálne navrhovateľka poberá náhradné výživné, z čoho vyplýva, že otec na výživu dcéry nijako neprispieva. Keďže v minulosti otec mal príjem zo živnosti, uviedol, že podnikal v kamiónovej doprave, je zrejmé, že je v jeho schopnostiach zabezpečiť si dostatočný príjem tak, aby si mohol plniť vyživovaciu povinnosť k navrhovateľke, preto súd vychádzal z pravdepodobného príjmu a dospel k záveru, že otec je schopný zabezpečiť si príjem minimálne v rozsahu tak ako matka a podieľať sa na výdavkoch navrhovateľky minimálne jednou polovicou. Súd mal zdokladované výdavky a potreby navrhovateľky jednak z výpovede navrhovateľky a jej matky ako svedkyne, ako aj z predložených listinných dokladov, z ktorých vyplynuli výdavky na bývanie v alikvotnej čiastke 78,-- Eur (keď celkové náklady na bývanie mesačné elektrina 40,-- Eur, plyn 60,-- Eur, kúrenie 83,-- Eur, voda 50,-- Eur, spolu 233,-- Eur, čo na jednu osobu činí: 233,-- Eur : 3 osoby = 78,-- Eur), strava 250,-- Eur, oblečenie, obuv 100,-- Eur, drogéria, kozmetika 50,-- Eur, doprava 150,-- Eur, školské pomôcky 60,-- Eur, mobilný telefón 30,-- Eur, internet a PC príslušenstvo 40,-- Eur, iné potreby (mimoriadne výdavky a kultúra) 60,-- Eur, čo spolu činí 810,-- Eur. Navrhovateľka uviedla, že si privyrába brigádnicke a teda má vlastný príjem 100,-- Eur, výdavky sú uhrádzané aj z prídavkov na dieťa 30,-- Eur, po odpočítaní tejto čiastky tak výdavky na navrhovateľku činia 680,-- Eur. Súd preto považoval za opodstatnené, aby povinný ako otec prispel polovicou na najzákladnejšie potreby dcéry (po odpočítaní iných výdavkov 60 Eur, základné potreby sú 630 Eur) čiastkou 315,-- Eur mesačne na úhradu nákladov navrhovateľky. Preto súd zaviazal otca ako povinného platiť na výživu navrhovateľky zvýšeným výživným vo výške 315,-- Eur mesačne, pričom výživné bolo určené spätne od 18. 07. 2022, t. j. od podania návrhu, kedy boli preukázané takto zvýšené výdavky navrhovateľky. V prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľky zamietol z vyššie uvedených dôvodov.

Keďže súd určil zvýšené výživné spätne od 18. 07. 2022, ku dňu rozhodnutia súdu vznikol dlh na výživnom za obdobie do 31. 10. 2022 v celkovej čiastke 972,70 Eur. Výživné bolo zvýšené o sumu 281,81 Eur (315,-- Eur - 33,19 Eur), pričom za 7/2022 to je v alikvotnej čiastke 127,27 Eur za 14 dní (281,81 Eur : 31 dní x 14 dní), za obdobie 8 až 10/2022 v sume 845,43 Eur (281,81 Eur x 3 mesiace). Vzhľadom na postoj otca, ktorý vôbec neplatí výživné, bolo irelevantné uvažovať o prípadných splátkach na dlžnom výživnom, preto súd určil, že otec je povinný tento dlh uhradiť do 30-tich dní od právoplatnosti rozsudku, čím dal možnosť otcovi v priebehu jedného mesiaca, nájsť spôsob ako zabezpečiť a doplatiť zameškané výživné. Je na otcovi, aby sa začal správať zodpovedne a začal si plniť zákonnú vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke ako dcére.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie povinný otec prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu . V podanom odvolaní uviedol, že odvolanie odôvodňuje podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/, g/ a h/ CSP tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany, alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd nezistil náležité skutočný stav veci, jeho rozhodnutie v tejto časti z dôvodu nedostatočného odôvodnenia je nepreskúmateľné. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Navrhovateľka sa k podanému odvolaniu povinného otca písomne vyjadrila, žiadala, aby súd konanie pred odvolacím súdom zamietol.

5. K písomnému vyjadreniu navrhovateľky sa vyjadril povinný, pridržiaval sa svojho odvolania a rozsudového návrhu v podanom odvolaní.

6. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej „CSP“), bez vecného prejednanie veci odvolanie povinného otca podľa ustanovenia § 386 písm. a/ CSP odmietol, nakoľko odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané oneskorene.

7. Podľa § 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej „CMP“) podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 362 ods. 1 CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

10. Podľa § 386 písm. a/ CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene.

11. Odvolací súd preskúmaním obsahu spisu zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie prevzal povinný otec E. J. dňa 16.01.2023, keď rozsudok mu bol doručený listinne ako to vyplýva z informácie o výsledku doručenia listinného rovnopisu v spise na č.l. 70. V tom čase povinný otec nebol zastúpený právnym zástupcom. Následne právny zástupca doručil súdu prvej inštancie oznámenie o poskytnutí právnej pomoci povinnému Centrom právnej pomoci s tým, že bol určený ako advokát na poskytovanie právnej pomoci a zároveň k tomuto oznámeniu doložil rozhodnutie o priznaní nároku na poskytovanie právnej pomoci ako aj splnomocnenie zo dňa 30.01.2023. Z obsahu spisu ďalej je zrejmé, že povinný otec prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu podal proti rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré prevzal povinný dňa 16.01.2023 odvolanie, a to dňa 01.02.2023, t. j. po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty, ktorá uplynula dňom 31.01.2023. Odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo teda podané po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty, a teda oneskorene.

12. Odvolací súd uvádza, že v zmysle § 362 ods. 1 CSP sa odvolanie podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia. Lehota na podanie odvolania je procesnou lehotou, na jej zachovanie stačí, ak je odvolanie podané posledný deň lehoty. V súdnej veci je nepochybné, že odvolanie bolo podané elektronicky právnym zástupcom povinného otca, avšak po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty na podanie odvolania, ako to vyplýva z obsahu spisu, a to konkrétne na č. l. 84 až 86, preto odvolací súd postupujúc v zmysle ustanovenia § 386 písm. a/ CSP odmietol odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene, keďže lehota na podanie odvolania uplynula dňom 31.01.2023.

13. Odvolací súd z uvedených dôvodov odvolanie povinného otca ako neprípustné odmietol.

14. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel' musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťel'om fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťel'om právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel' v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolaťel' domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).